

Er den Orange – revolution tabt på gulvet?

2. runde af præsidentvalget i Ukraine er gennemført. Vinder blev Janukovics, der i Vesten mest blev kendt som ham, der i 2004 forårsagede den Orange Revolution, da der helt åbenlyst blev snydt ved hans valgsejr den gang.

Et naturligt spørgsmål her 6 år efter er, blev der igen snydt denne gang af Janukovics og hans støtter. Jeg kan slå fast, ”jeg var der, og jeg observerede og kontrollerede valget”. Netop for at kontrollere i Janukovics kerneområde, havde jeg anmodet om også ved 2. runde at blive udsendt til Donetsk – området, hvor den store russisktalende del af befolkningen bor.

Jeg observerede åbningen af et valgsted, valgafviklingen på 11 valgsteder, optælling af stemmer på et valgsted og arbejdet på distriktsniveau. Med 99,9 % sikkerhed vil jeg fastslå, at der ikke på nogen måde blev snydt ved disse valgsteder. Tilsvarende observationer havde mine kollegaer på en række andre valgsteder. Konklusionen er derfor, at valget blev afviklet fair og frit og med stor professionalisme. Den tabende kandidat, Julia Timosjenko og hendes rådgiver hævder beklageligvis det modsatte.

Min konklusion af at have kontrolleret begge præsidentvalgene er følgende. Den ukrainske befolkning har i dag en stor forståelse af spillereglerne for et fair og frit valg i et demokrati. Valgkomiteerne viser derudover respekt for den enkelte vælger og for de demokratiske spilleregler.

Mange frygtede, at den såkaldte ”home – voting” (afstemning i hjemmene for syge og ældre) ville blive grundlaget for snyd med stemmesedlerne. Resultatet blev imidlertid, at meget få benyttede muligheden for at afgive stemme på den måde. Ja selv syge og meget ældre personer slæbte sig gennem sneen for at afgive deres stemmer på valgstedet. Personligt blev jeg fotograferet sammen med en 89 – åring veteran fra 2. verdenskrig. Selv om det tog ham mere en 15 minutter at komme fra valgstedets indgang til stemmeboksen, ville han stemme på valgstedet.

Ukraines demokratiske problem er IKKE befolkningen. Det er toppolitikernes manglende respekt for hinanden og for valgsystemet, der er problemet.

Jeg får det dårligt, når kandidaterne nedgør hinanden, og beskylder hinanden for snyd og korrupsion på den måde, det skete i Ukraine.

Jeg er bange for, at specielt Julia Timosjenkos afbrudte angreb og beskyldninger mod Janukovics blev en af de væsentligste årsager til hendes manglende sejr ved

præsidentvalget. Hendes ”spindoktorer” rådgav hende simpelt hen for dårligt – og gør det fortsat.

Befolkningen har fortsat forståelsen for demokrati tilbage fra ånden i den Orange Revolution. Jeg håber, at toppolitikerne lader sig ”modne” af deres vælgere.